

Memo

Aan: Gemeenteraad Oude IJsselstreek

Cc:

Van: Wethouder Kuster

Datum: 13 februari 2020

Kenmerk: 61850

Onderwerp: · Samenvatting commissie MO 6 feb 2020 startnotitie schuldhulpverlening

Beste leden van de gemeenteraad,

Aanleiding

Op 6 februari 2020 is de startnotitie schuldhulpverlening 2020 in de commissie MO besproken. In de bespreking heeft u een aantal aandachtspunten meegegeven voor het te volgen proces en heeft u inhoudelijke input meegegeven voor het op te stellen beleidsplan. Ik ben blij met uw betrokkenheid op dit thema en in deze memo geef ik u een samenvatting van wat is besproken en meegenomen wordt, zoals afgesproken in de commissie. De inhoudelijke input is in de startnotitie schuldhulpverlening 2020 verwerkt, die aan u ter vaststelling voorligt op 20 februari 2020.

Opmerkingen t.a.v. het proces:

Kennis, ervaring, innovatie van elders

Door een aantal partijen is gevraagd hoe we kennis, ervaring en innovatie van elders meenemen. We gaan uitdrukkelijk niet het wiel opnieuw uitvinden. Veel gemeenten in Nederland zijn bezig met vernieuwende aanpakken van schuldhulpverlening. We gaan onder andere op zoek naar de werkende elementen van de aanpak in de gemeente Arnhem, de successen van de projecten vroegsignalering in Amsterdam en Bronckhorst maar ook andere goede voorbeelden in gemeenten. We gaan kijken welke elementen werkbaar kunnen zijn in en passen bij onze gemeente. Uiteraard geldt ook dat we juist willen versterken wat er al is.

Door het kijken in de keuken bij andere gemeenten laten we ons ook inspireren. Medio maart organiseren we daarnaast lokaal een brede inspiratiesessie (voor partners, adviesraad sociaal domein, uw raad e.d.) waarbij we diverse experts zullen uitnodigen. Uw raad is uiteraard van harte welkom bij deze sessie. Ook kijken we welke innovaties er voor ons van bruikbaar kunnen zijn, bijvoorbeeld de campagne “Kom uit je schuld”, de mobility mentoring van Platform31 (het effect van het hebben van schulden op het brein), de kennis van Schuldhulpmaatje Nederland etc. Eveneens worden landelijke ontwikkelingen betrokken, denk aan de Noodstop schulden CJIB, aanpassing van de Wet schuldhulpverlening of brieven van de staatssecretaris.

De uitkomsten van de verkennende –en inspiratiefase worden in de volgende fase met de nauw betrokken partners verdiept en vertaald naar een concept beleidsplan.

Rol raad

Zoals in de startnotitie is beschreven wordt uw raad meegenomen in het proces. In de commissie van 6 februari jl. heeft u al input meegegeven aan de startnotitie schuldhulpverlening 2020. In de raad van 20 februari a.s. ligt de startnotitie ter vaststelling aan u voor. In het proces dat volgt wordt u uitgenodigd voor de inspiratiesessie. Ik stel voor dat wij de commissie MO in mei/juni in de vorm van een voortgangsmemo's tussentijds informeren over de stand van zaken. Dit ook in relatie tot een aantal vragen over het financiële kader van het nieuwe beleid. Deze zijn nu nog niet bekend en zijn afhankelijk van de keuzes die worden gemaakt. Maar we zullen, waar mogelijk, dit meenemen in de tussentijdse voortgangsmemo. Het definitieve beleidsplan inclusief het financiële kader ligt uiteindelijk in het derde kwartaal 2020 ter besluitvorming aan u voor.

Opmerkingen t.a.v. de inhoud:

Aandacht voor specifieke groepen

Er is tijdens de commissie aandacht gevraagd voor het meenemen van specifieke doelgroepen in het proces en het uiteindelijke beleid. Agrariërs, MKB'ers, ZZP'ers en jongeren zijn specifiek genoemd. Het uitgangspunt is dat het nieuwe beleid inclusief is, en voor alle inwoners van de gemeente Oude IJsselstreek geldt. We zullen in het proces en het betrekken van inwoners en partners aandacht hebben voor de genoemde groepen. Voor de doelgroep jongeren zullen we extra aandacht hebben op het gebied van preventie en vroegsignalering.

Preventie, vroegsignalering en nazorg

Drie begrippen die centraal plek gaan krijgen in het proces en het op te stellen nieuwe beleid. Vanuit preventie kijken we naar de doelgroep jongeren die steeds vaker schulden hebben. Hoe bereiden we de jongeren voor op de toekomst en hoe voorkomen we dat ze niet in de schuldenproblematiek belanden? Welke rol hebben we hier als gemeente in en hoe kunnen we bijvoorbeeld de rol van het onderwijs en banken hierin beïnvloeden? In het traject naar het beleidsplan onderzoeken we hoe schuldenproblematiek speelt bij jongeren in onze gemeente en welke partijen hierin een rol kunnen spelen. Hier zijn al goede ontwikkelingen gaande, zo geeft de lokale Rabobank bijvoorbeeld al voorlichting op scholen.

Daarnaast onderzoeken we op welke wijze we het onderwerp geld en schulden meer bespreekbaar kunnen maken onder alle inwoners. Bespreekbaar maken en het wegnemen van schaamte moet leiden tot een proactieve aanpak. Voordat schulden problematisch worden, kan er op geanticipeerd worden en een traject in gang gezet worden. Ook de verbetering van de nazorg is een thema dat opgepakt wordt.

Aandacht voor vindbaarheid en toegankelijkheid

Dit geldt ook voor de vindbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen voor schuldhulp. Er is veel in de gemeente Oude IJsselstreek, tegelijkertijd is dat lang niet bij iedereen (inwoners of professionals) bekend. We leggen hier de verbinding met de ontwikkelingen in de sociale basis, waarvan ik u aangaf dat de startnotitie van dat proces in maart bij u voorligt, en de doorontwikkelingen in de integrale toegang en het lokaal team.

Rol van de gemeente zelf

Er zijn vragen gesteld over de rol van de gemeente zelf, bijvoorbeeld in ons beleid of in de rol als schuldeiser. Hier gaan we zeker naar kijken. We onderzoeken onze eigen bedrijfsprocessen die een oorzaak van schuldenproblematiek kunnen zijn. Denk hierbij aan de kwijtschelding gemeentelijke belastingen, betalingen inzake de uitvoering participatiewet en de meedoenregelingen. We willen naar een integrale aanpak en de ontwikkelingen op die terreinen nemen we mee in het beleidsplan.

Stip op de horizon

In het nieuwe beleid gaan we een aantal hoofddoelen formuleren. Ik deel het belang om te weten waar we met elkaar naartoe werken, welk resultaat we beogen zodat we dat ook kunnen monitoren en evalueren. Tegelijkertijd is voor het formuleren van reële doelstellingen een goed beeld en data nodig van de bestaande situatie. Daar ligt nog een eerste opgave bijvoorbeeld omdat de groep met problematische schulden nog niet volledig in beeld is. Ik zeg u toe dat ik het formuleren van doelen meeneem in het op te stellen beleidsplan, en daarin zal uitwerken waar dat ook reëel mogelijk is.

Tot slot:

Er is gevraagd naar de rol en betrokkenheid van de adviesraad sociaal domein. Wij nodigen hen eveneens uit voor de inspiratiesessie en in de vergadering van de adviesraad sociaal domein in april bespreken we met hen de aanpak en de rol die zij voor zichzelf zien.

Tot slot is er een verduidelijkende opmerking gemaakt over het begrip ervaringsdeskundigen. Dit is in de startnotitie tekstueel aangepast.